

Módszertani útmutató
a Felelősséget szabályozó rendelkezésekhez

1.1. szerződésbe foglalása, ellenőrzése

Az egyes szerződések véleményezése során kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy az adott jogügyletnek megfelelő és reálisan felmerülő esetekre vonatkozó felelősségi kérdések tisztázásra kerüljenek.

Az általános klauzulákon kívül az adott konkrét jogügyletre vonatkozó és felmerülő esetekre vonatkozóan a felelősséget korlátozó, vagy kizáró rendelkezések meghatározása, ellenőrzése szükséges, konkretizálva, hogy a teljesítés során egyes mulasztásokért, esetlegesen felmerülő károkért kit, milyen mértékben terhel a felelősség:

- a) **FONTOS!** A partner felelősségének korlátozására, vagy annak kizárására csak kivételes esetben kerülhet sor;
- b) **FONTOS!** A Semmelweis Egyetem egyetemleges felelősségét kimondó rendelkezés - nagyon speciális, jogszabályban meghatározott esetet kivéve - nem szerepelhet a szerződésben.

1.2. Angol nyelvű szerződésekben szereplő „felelősségi alakzatoknak” megfelelő angol nyelvű kifejezések listája

a) Alkalmazható felelősségi alakzat

„several liability” = Nem egyetemleges és nem együttes felelősség

Több szerződő fél esetén az egyes szerződő felek csak az általuk ténylegesen vállalt kötelezettségeikért, elkövetett károkért felelnek.

Hasonló kifejezések:

„Each Party undertakes to perform its work at its own risk and under its sole liability.”;

“No Party shall be liable for acts or omissions of other Parties.”

b) Nem alkalmazható felelősségi alakzatok

„joint liability” = Egyetemleges felelősség

Mindegyik fél felelős a teljes kötelezettség teljesítéséért, illetve a teljes kár megtérítéséért, függetlenül attól, hogy a kötelezettség teljesítésében, illetve a kár megtérítésében fennálló felelősségi aránya megállapítható vagy sem. Egyedül teljesítő félnek az egyetemlegesen kötelezett nem teljesítő partnerrel szemben keletkezik megtérítési joga.

Részletesebben lsd.:

[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/0-200-1390?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/0-200-1390?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true)

„joint-and-several liability” = Együttes és egyetemleges felelősség vagy korlátlan és egyetemleges felelősség

Mindegyik fél felelős a teljes teljesítésért, amennyiben valamelyik másik felelős nem képes a része teljesítésére, megfizetésére. Ebben az esetben a teljesítő fél a nem teljesítő, nem fizető féltől megtérítést követelhet.

Hasonló kifejezések:

- „the parties are jointly and unseparably liable”;
- „the parties are jointly and severally liable”;
- „being liable for damages caused by the other (or third) parties”.

Az Egyesült Államokban a fentebb leírt egyes alakzatokat korlátokkal alkalmazzák:

Részletesebben lsd.:

https://www.law.cornell.edu/wex/several_liability

1.3. A szerződésben érintett szakterületek engedélyének bekérése

Szükséges a szerződéssel érintett szakterület felelősségvállalása, amelynek érdekében létrejött, illetve amelynek feladatkörét, területét, ingóságait az adott szerződés érinti vagy igényli, illetve annak vizsgálata, hogy amennyiben bármely szakterület engedélye szükséges a szerződés megkötéséhez/teljesítéséhez, az rendelkezésre álljon.

Amennyiben ilyen engedély nem áll rendelkezésre, a szerződésből eredő károkért az engedély beszerzéséért felelős érintett szakterület felelőssége is felmerülhet.

1.4. Felelősségkorlátozást kizáró klauzula szerződésbe foglalása

Amennyiben az adott jogügylet/szerződés esetében releváns lehet (pl. adásvételi, megbízási, vállalkozási, szolgáltatási szerződések esetében), a következő klauzula szerződésbe foglalása indokolt:

„A Felek rögzítik, hogy a szerződéssel összefüggésben keletkezett károkért való felelősségre kizárólag a magyar jog szabályai irányadók. Eladó / Szolgáltató / stb. kifejezetten tudomásul veszi és elfogadja, hogy az általános szerződési feltételeiben (amennyiben rendelkezik ilyennel) vagy egyéb, a jelen szerződés részét képező dokumentumokban található, a magyar jog vonatkozó és általánosan alkalmazott szabályaival ellentétes, felelősséget korlátozó vagy kizáró kikötés a jelen jogviszony tekintetében semmis. Ennek megfelelően Eladó / Szolgáltató / stb. a jelen szerződés szerint felel az általa vagy közreműködői által a szerződéssel összefüggésben okozott károkért.”

Angol nyelven ezen klauzula a következő:

„The Parties establish that to any damage arisen in connection to the present agreement Hungarian law shall apply. Seller/ Service Provider / etc. acknowledges and accepts that any term or condition included in Seller/ Service Provider / etc. 's standard contractual clauses (if there is any) or any other document forming part of the present agreement, which limits or excludes Seller/ Service Provider / etc. liability, and is contrary to the applicable and generally applied provisions of Hungarian law, shall be null and void in connection to the present agreement. Seller/ Service Provider / etc. is liable for the damages arisen in connection to the present agreement, caused by it or by its contributors, collaborators or anyone acting on its behalf, in accordance with the present agreement.”

1.5. Szabályzatokra történő utalás

Hangsúlyozottan javasolt rögzíteni a szerződésekben, hogy a Semmelweis Egyetem mely szabályzatai irányadók az adott szerződéses rendelkezés tekintetében (ld. filmforgatás, Semmelweis Egyetem területére történő belépés stb.) Javaslat: a szabályzat adott rendelkezésének idézése, vagy a szabályzat elérését tartalmazó link elhelyezése a szerződésben.

2. A szerződés részletes ellenőrzése - különös tekintettel a felelőségek meghatározására (különös esetek szempontjai)

2.1. Munkavállalói kárfelelősség

Indokolt esetben külön felelősségvállalási nyilatkozat aláírására kerülhet sor.

Amennyiben a munkavállalóval külön, a munkaköre mellett valamilyen más feladatra kötnek megbízási szerződést, akkor annak része lehet a felelősségvállalásra vonatkozó rendelkezések, nem indokolt külön ilyen nyilatkozatot tenni.

Amennyiben a munkavállalóval a külön feladatra nem kötnek szerződést, csak az egyetem, mint szerződéses partner részéről köttetik a szerződés, akkor persze az egyetem teljesítéséhez lehet egy külön felelősségvállalási nyilatkozatot kötni a munkavállalóval, ha az a munkakörében elvártaktól valamiben eltérő követelményt, vagy túlmunkát jelent.

2.2. Felelősség egyetemi tulajdonban álló nagy értékű eszközökért/berendezésekért

Kiemelten figyelni kell a szerződések tekintetében, hogy rendelkezésre álljon:

- felelősségvállalási nyilatkozat,
- továbbá az egyetem alkalmazottaitól eltérő kezelő személyzet felelőssége megállapítható legyen a szerződésből,
- valamint, amennyiben engedélyhez kötött tevékenységhez kapcsolódik a szerződés, erre vonatkozó kikötés szerepeljen a szerződésben.

2.3. Közreműködők/alvállalkozók, egyéb jelenlévők felelősége

Mindenképpen részletezni szükséges annak feltételrendszerét a szerződésben, mely esetben

- a) van vagy nincs helye közreműködő igénybevételeknek;
- b) amennyiben közreműködő igénybevételeire kerül sor, azt milyen formában kell bejelenteni.

Amennyiben a partner kötelezettségének teljesítéséhez, vagy joga gyakorlásához más személy közreműködését veszi igénybe, az igénybe vett személy magatartásáért úgy felel, mintha maga járt volna el.

Amennyiben a partnernek más személy igénybevételeire nem volt joga, felelős mindazokért a károkért is, amelyek e személy igénybevétele nélkül nem következtek volna be.

A szerződéses partner felelősségvállalásának ki kell továbbá terjedni azon személyek által okozott károkra is, amely személyek nem közreműködőként, a teljesítésben résztvevőként vannak jelen, hanem a partner érdekében, az ő jóváhagyásával, de csak résztvevőként/megfigyelőként vannak jelen. Ezt szükség esetén a szerződésben is rögzíteni kell.

Fontos ebben a körben megemlíteni, hogy az Egyetem betegellátás/oktatás céljából nyilvános területén kívüli területre (pl. építési terület, szolgáltatások végzésének területére) csak olyan személy léphet be, akinek megvan a jogalapja/felhatalmazása arra, hogy belépjen, illetőleg aki vállalja a házirendben/szabályzatban/vagy egyéb belső szabályozó dokumentumban foglalt szabályok maradéktalan betartását.